

NTM-centralen i Södra Österbotten:
Alvar Aallon katu 8
PB 156
60101 Seinäjoki

Beslut om ändring av ett fiskeriekonomiskt kontrollprogram

ÄRENDE

Ändring av ett fiskeriekonomiskt kontrollprogram för ändringen av regleringen av Västerfjärdens bassäng (Närpes)

SÖKANDE

NTM-centralen i Södra Österbotten

ÄRENDETS ANHÄNGIGHET

NTM-centralen i Södra Österbotten har 9.1.2024 till NTM-centralen i Egentliga Finland lämnat in ett fiskeriekonomiskt kontrollprogram för ändringen av regleringen av Västerfjärdens bassäng.

VERKSAMHET

Avsikten med ändringen av regleringen av Västerfjärdens bassäng som ligger i nedre loppet av Närpes å i Närpes stad är att förbereda sig inför utmaningar till följd av klimatförändringen genom att öka flexibiliteten när det gäller storlek, tidpunkt och varaktighet för vårsänkningen av vattenståndet i bassängen. I praktiken kommer projektet inte att inverka på vattenstånden i Västerfjärden förutom under snöfattiga vårar (tabell 1 och 2, bild 1). I fortsättningen bestäms omfattningen av och tidpunkten för den vårsänkning som ska göras under vårvintern utgående från snösituationen och miljöförvaltningens vattendragsprognoser. Om mängden snö är exceptionellt stor under vårvintern, sänks vattenståndet i bassängen till nivån N60 +0,13 m (N2000 +0,55 m) eller lägre innan snön börjar smälta.

Tabell 1. Brytningspunkter för brutna linjer som beskriver regleringsgränserna för Västerfjärdens sötvattenbassäng före ändringen av regleringen:

övre gräns		nedre gräns	
datum	vattenstånd	datum	vattenstånd
1.3.	N60+0,73 m (N2000+1,15 m)	1.5.	N60-0,47 m (N2000-0,05 m)
1.4.	N60+0,13 m (N2000+0,55 m)	1.6.	N60-0,07 m (N2000+0,35 m)
20.5.	N60+0,13 m (N2000+0,55 m)	1.7.	N60-0,07 m (N2000+0,35 m)
1.6.	N60+0,53 m (N2000+0,92 m)	1.10.	N60-0,47 m (N2000-0,05 m)
30.9.	N60+0,53 m (N2000+0,92 m)		
1.10.	N60+0,73 m (N2000+1,15 m)		

Tabell 2. Brytningspunkter för brutna linjer som beskriver regleringsgränserna för Västerfjärdens sötvattenbassäng efter ändringen av regleringen:

övre gräns		nedre gräns	
datum	vattenstånd	datum	vattenstånd
1.3.	N60+0,73 m (N2000+1,15 m)	1.5.	N60-0,47 m (N2000-0,05 m)
12.3.	N60+0,53 m (N2000+0,95 m)	1.6.	N60-0,07 m (N2000+0,35 m)
30.9.	N60+0,53 m (N2000+0,92 m)	1.7.	N60-0,07 m (N2000+0,35 m)
1.10.	N60+0,73 m (N2000+1,15 m)	1.10.	N60-0,47 m (N2000-0,05 m)

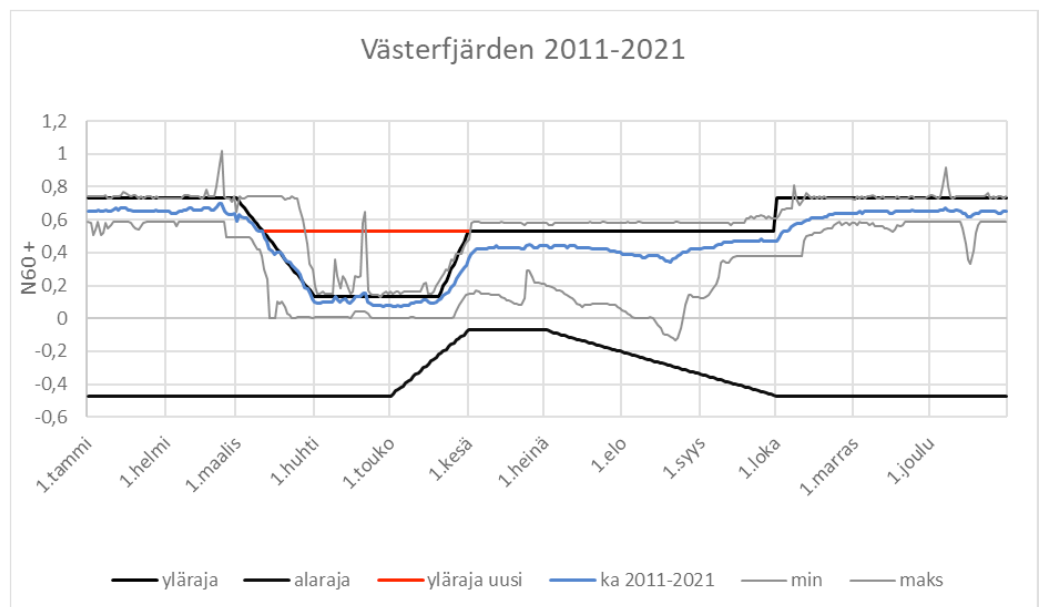

Bild 1. Regleringsgränserna för Västerfjärden samt genomsnittliga och högsta och lägsta vattenstånd under åren 2011–2021.

TILLSTÅND SOM BEVILJATS FÖR VERKSAMHETEN

Kontrollprogrammet grundar sig på tillståndsbestämmelse 23b i tillståndsbeslut nr 127/2023 (dnr LSSAVI/7335/2023) som Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland har utfärdat 26.10.2023 för Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten. I tillståndsbestämmelsen sägs att tillståndshavaren ska kontrollera projektets inverkan på vattenståndet, vattenkvaliteten och fiskbeståndet i enlighet med den kontrollplan som inlämnats som bilaga till ansökan och som uppdaterats 23.8.2023. Kontrollplanen ska skickas till tillsynsmyndigheten enligt vattenlagen vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten och fiskerimyndigheten vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland innan den nya regleringen börjar tillämpas. Kontrollplanen kan ändras på ett av tillsynsmyndigheten och fiskerimyndigheten godkänt sätt under förutsättning att ändringarna inte gör kontrollen mindre omfattande eller resultaten mindre tillförlitliga eller medför oskäligen mer kostnader. Vid hanteringen och analysen av vattenprov ska miljöförvaltningens aktuella kvalitetsrekommendationer och

krav iakttas. Resultaten av kontrollen ska utan dröjsmål tillställas elektroniskt på det sätt som tillsynsmyndigheten anger.

KONTROLLPROGRAM

Det fiskeriekonomiska kontrollprogrammet för ändringen av regleringen av Västerfjärdens bassäng innehåller en uppföljning av kvicksilverhalten i abborrar i Västerfjärden. Strävan är att i Västerfjärden som prov kunna ta tio abborrar av längden 15–20,5 cm under åren 2025 och 2030.

HÖRANDE AV PARTER

En kungörelse om hörandet i anslutning till kontrollprogrammet och kontrollprogrammet var framlagda på Närpes stads anslagstavla under tiden 12.1-18.2.2024. Kungörelsen och programförslaget var också framlagda på Egentliga Finlands NTM-centrals webbsidor och till Vasa stad, Storkyro, Laihela och Korsholms kommuner, ansvarsområdet för miljö och naturresurser vid NTM-centralen i Södra Österbotten samt Finlands miljöcentral skickades 17.1.2024 en begäran om utlåtande om förslaget till kontrollprogram.

Västkustens miljöenhet gav 30.1.2024 ett utlåtande om kontrollprogrammet. Miljöenheten ansåg i sitt utlåtande att det vore bra om det i kontrollplanen fanns en beskrivning av varför man av metaller och främmande ämnen endast undersöker kvicksilverhalten samt en beskrivning av hur kvicksilverhalten bestäms. Kvicksilverhalten (mg/kg) i abborrar har noterats variera mellan årstiderna så att halterna är som högst på vintern och våren och som lägst på sommaren och hösten. Årstidsvariationerna i kvicksilverhalten borde beaktas i kontrollplanen. Proven borde inte tas endast på sommaren och hösten då halterna (mg/kg) är som lägst utan också på vintern. Då skulle man få en bättre bild av variationen i kvicksilverhalten. I uppföljningen av kvicksilverhalten borde av rovfiskarna särskilt granskas gädda och gös, där de förekommer. När det gäller fiskproven borde man i stället för 15–20 cm stora abborrar använda en storleksfördelning som beskriver en bredare population. Abborrar i ätstorlek är vanligen större än 20 cm och abborrar större än det skulle bättre representera toppen av näringsväven och storleksfördelningen för de fiskar som tagits som fångst och ge en bättre bild av kvicksilverhalten i toppen av näringsväven och risken för att bli exponerad för kvicksilver för de människor som fiskar i Västerfjärden. Det kan vara av betydelse med tanke på regleringen av människoföda och fiske. Det vore bra att i kontrollplanen lyfta fram både gränsvärdet för den lägsta kvicksilverhalten som beskriver ett gott kemiskt status i vattendraget och det gränsvärde för kvicksilverhalten som fastställts för livsmedel som gräns- och referensvärden. Det gränsvärde som fastställts för livsmedel kan anses vara viktigt för tillsynsmyndigheterna med tanke på regleringen av människoföda och fiske samt tolkningen av resultaten. Till följd av ändringen av regleringen och en större vattenmängd på våren ökar antalet potentiella lekområden och därför skulle kontrollen kunna omfatta kartläggningar av lekområden och fiskyngel för att kontrollera ändringens inverkan på lekområdena och yngelproduktionen. För att planen ska vara tydligare för dem som tar del av den för första gången vore det bra om det i kontrollplanen skulle uppges vad som utreds med

kontrollen och om den är en egen separat kontroll eller om den är en ändring av den kontroll som redan genomförs i Västerfjärden.

Västkustens miljöenhet anser också att det i planen borde anges vilka instanser som rapporterna ska skickas till. Rapporterna borde också skickas till Västkustens miljöenhet som fungerar som kommunal tillsyns- och tillståndsmyndighet för miljövärden i Korsholm, Korsnäs, Närpes, Kaskö och Kristinestad.

BESLUT AV NÄRINGS-, TRAFIK- OCH MILJÖCENTRALEN I EGENTLIGA FINLAND

Fiskerimyndigheten vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland ändrar och preciserar kontrollprogrammet på följande sätt:

- Kvicksilverprov tas under kontrollåren på 20 abborrar i storleken 15–23 cm. Proven ska försöka tas så att de omfattar hela storleksfördelningen.
- I kvicksilverprovtagningen på fisk och i hanteringen av proven ska man följa anvisningarna i publikationen "Vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita koskevan lainsäädännön soveltaminen – kuvaus hyvistä menetelytavoista" (Kangas (red.) 2018, miljöministeriet).
- Undersökningar av skadliga ämnen ska utföras i laboratorier som har ackrediteras för de metoder som används.
- Resultaten av uppföljningen av halten skadliga ämnen i fisk ska utan dröjsmål sparas i KERTY-registret.
- Av kontrollrapporterna ska framgå vad som undersöks med kontrollen och om det är en egen separat kontroll eller en ändring av den kontroll som redan genomförs i Västerfjärden, varför man av metaller och främmande ämnen endast undersöker kvicksilverhalten, hur kvicksilverhalten bestäms, gränsvärdet för den lägsta kvicksilverhalten som beskriver ett gott kemiskt status i vattendraget och det gränsvärde som fastställts för kvicksilverhalten i livsmedel som gräns- och referensvärden.
- Kontrollrapporterna skickas till Västkustens miljöenhet, fiskerimyndigheten (till registraturen vid NTM-centralen i Egentliga Finland med referensen VARELY/174/2024) och Södra Kust-Österbottens fiskeriområde.

MOTIVERING OCH BEAKTANDE AV UTLÅTANDEN

Förslaget till kontrollprogram, kompletterat med ändringarna och preciseringarna, ger på förhand uppskattat tillräckliga uppgifter om verksamhetens fiskeriekonomiska verkningar.

Det fiskeriekonomiska kontrollprogrammet för ändringen av regleringen av Västerfjärden har godkänts i tillståndsbestämmelse 23 b i regionförvaltningsverkets tillståndsbeslut nr 127/2023. I tillståndsbestämmelsen sägs att tillståndshavaren ska kontrollera projektets inverkan på fiskbeståndet i enlighet med den kontrollplan som inlämnats som bilaga till ansökan och som uppdaterats 23.8.2023. Därmed krävs inte att det fiskeriekonomiska

kontrollprogrammet ska godkännas av fiskerimyndigheten och fiskerimyndigheten kan genom sitt beslut inte ändra regionförvaltningsverkets lagkraftvunna tillståndsbeslut. Enligt tillståndsbestämmelse 23 b kan kontrollprogrammet ändå ändras på ett av tillsynsmyndigheten och fiskerimyndigheten godkänt sätt under förutsättning att ändringarna inte gör kontrollen mindre omfattande eller resultaten mindre tillförlitliga eller medför oskäligen merkostnader. De tillägg som Västkustens miljöenhet föreslår i sitt utlåtande (kvicksilverprovtagning på abborrar också vintertid och särskilt på större individer, kvicksilverprovtagning också på gäddor och gösar samt kartläggning av lekområden och fiskyngel) skulle sannolikt öka kostnaderna för den fiskeriekonomiska kontrollen flerfaldigt. När man därtill tar i beaktande att ändringen av regleringen närmast kan förväntas leda till bättre levnadsförhållanden för fiskarna i Västerfjärden, kan kostnader som skulle uppstå till följd av kvicksilverprovtagning på gäddor och gösar samt kartläggning av lekområden och fiskyngel inte anses vara skäliga. Vid tidpunkten för utfärdandet av detta beslut iakttas vid uppföljning av skadliga ämnen i fisk i allmänhet Kangas anvisningar (red. 2018), enligt vilka en bra tidpunkt för provtagning av abborrar är i slutet av sommaren-början av hösten och de abborrar som tas som prov gärna får vara 8–23 cm i kustområdena och 15–20 cm i insjövattnen. Även om kvicksilverhalten i abborrar skulle vara som högst på vintern och våren, är det inte motiverat att utvidga provtagningen till den tiden när det gäller ändringen av regleringen av Västerfjärden, eftersom det skulle orsaka en avsevärd ökning av kostnaderna för kontrollen, vars mål närmast är att iakttä förändringar i kvicksilverhalten i fisk. I kvicksilverhalten i abborrar i Västerfjärden och nedre loppet av Närpes å har inte heller noterats någon märkbar årstidsvariation: Den 1.6.2003 var kvicksilverhalten i abborrar som togs som prov i Västerfjärden (Knåpfjärden) i genomsnitt 0,31 mg/kg (variationsintervall 0,24–0,37), den 17.7.2007 0,19 mg/kg (0,10–0,40), den 31.5.2010 0,17 mg/kg (variationsintervall 0,13–0,22) och i de abborrar som 15.9.2013 togs som prov i Backforsen i nedre loppet av Närpes å 0,17 (0,10–0,24) (KERTY-registret). Att kvicksilverhalten var högre i de abborrar som togs som prov 1.6.2003 än i de övriga abborrarna förklaras sannolikt av att de var större. I Västerfjärden förekommer antagligen både insjö- och kustabborrar. Fiskerimyndigheten anser att en utvidgning av kvicksilverprovtagningen på abborrar till individer som mäter 23 cm och en utökning av antalet prover till 20 inte leder till oskäligen merkostnader för kontrollen och är motiverat med tanke på möjligheten att utnyttja resultaten av kontrollen av skadliga ämnen. Fiskerimyndigheten anser att den av regionförvaltningsverket godkända kontrollplanen inte behöver ändras på grund av miljöenhetens övriga kommentarer, men i kontrollrapporterna är det bra att i enlighet med miljöenhetens förslag lyfta fram bakgrundsuppgifterna för kontrollen av kvicksilverhalten.

När det gäller anvisningarna för kontroll av ämnen som är farliga och skadliga för vattenmiljön har publikationen "Vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita koskevan lainsäädännön soveltaminen – kuvaus hyvistä menettelytavoista" (Kangas (toim.) 2018) ersatt publikationen "Vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annettujen säädösten soveltaminen – kuvaus hyvistä menettelytavoista" (Karvonen ym. 2012).

Att spara resultaten av uppföljningen av halterna skadliga ämnen i fisk i KERTY-registret möjliggör ett omfattande utnyttjande av resultaten.

ÄNDRING AV KONTROLLPROGRAMMET OCH GILTIGHETSTID

Beslutet kan vid behov ändras på ett sätt som godkänns av fiskerimyndigheten vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland. Smärre justeringar i sättet att genomföra kontrollen eller tidtabellen kan göras utan ändring av kontrollbeslutet på ett sätt som godkänts av NTM-centralen i Egentliga Finland eller på NTM-centralens initiativ.

Detta beslut gäller tills ett nytt beslut utfärdas i ärendet.

RÄTTSNORMER

Miljöskyddslagen (527/2014) 62 §, 64 §, 65 §
Förvaltningslagen (434/2003)

BEHANDLINGSAVGIFT

-

ÄNDRINGSSÖKANDE

Omprövning av detta beslut samt avgiften kan sökas hos Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland. En anvisning för omprövningsbegäran finns bifogat.

Fiskeribiolog

Mika Sivil

BILAGOR

Anvisning för omprövningsbegäran gällande beslutet och avgiften
Kontrollprogram

SÄNDLISTA

NTM-centralen i Södra Österbotten:

FÖR KÄNNEDOM

Kopia av beslutet:

Södra Kust-Österbottens fiskeriområde
Västkustens miljöenhet

Information om beslutet:

Om beslutet informeras på Egentliga Finlands närings-, trafik- och miljöcentralens webbplats och Närpes stads anslagstavla.